1 *Εὐσέβιος*[2]) Περγάμου, μὲ σημείωσιν ὅτι ἡ Πέργαμος εὑρίσκετο εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Θράκης, μεταξὺ Τοπυρίδος καὶ Τραϊανουπόλεως.

LXVIII. ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

Παρὰ τὰ ἀρχαῖα Ἄβδηρα, λεγομένη καὶ Ἀναστασιούπολις.

Κατὰ τὸν μητροπ. Σάρδεων), ἡ μητρόπολις Περιθεωρίου ὀλιγάνθρωπος καταστᾶσα συνηνώθη τῇ ὀλιγανθρώπῳ ὡσαύτως ἣ καὶ πατριαρχικῇ ἐξαρχίᾳ Ξάνθης, ἀποτελέσασα ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ ΙΣΤ′ αἰῶνος τὴν ἡνωμένην ἐπαρχίαν Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου.

1 *Ἰάκωβος* 879[2])
2 *Ἀνώνυμος* 1032[3])
3 *Θεοφάνης* περὶ τὰ μέσα τοῦ ΙΔ′ αἰῶνος ἔζη ὁ προηγούμενος τῆς τοῦ Βατοπεδίου μονῆς, ὁ μετὰ ταῦτα μητροπ. Περιθεωρίου γράψας τὸν βίον τοῦ ὁσίου Μαξίμου τοῦ Καψοκαλύβη[4])

Τῷ 1353 Δεκέμβρ. ἡ σύνοδος δίδει τῷ μητροπ. Τραϊανουπόλεως ἐπιδόσεως λόγῳ ἐφ' ὅρου ζωῆς τὴν χηρεύουσαν ἐκκλησίαν Περιθεωρίου[5]). Τῷ 1354 Μαρτ., ὁ πατρ. Κάλλιστος συμβουλεύει τὸν λαὸν Περιθεωρίου νὰ ὑπακούῃ εἰς τὸν μητροπ. Τραϊανουπόλεως[6])

4 *Δωρόθεος* 1355 ἐν συνοδικῇ πράξει «ὁ Περιθεωρίου μητροπολίτης καὶ ὑπέρτιμος Δωρόθεος»[7]). Εἰς τὸν μητροπολ. Περιθεωρίου δίδεται καὶ ἡ Τένεδος[8]). Καὶ τῷ 1367 σημειοῦται παρὼν εἰς συνοδικὰς πράξεις καὶ ὁ Περιθεωρίου ἄνευ μνείας τοῦ ὀνόματος[9]). Πατριαρχικὸν γράμμα τοῦ πατρ. Νείλου τῇ 23 Νοεμβρίου 1381 ἀναφέρει[10]) «. . . ἐλαλήθησαν αἰτιάματα κατὰ τοῦ μητροπολίτου Περιθεωρίου, κῦρ Δωροθέου, καὶ

---

2) Alfred L. Feder (S. J.): Studien zum Hilarius f. Poitiers. Bischofsnamen u. Bischofssitze bei Hilarius, Kais. Akademie der Wiss. in Wien. Philosophisch-Historische Klasse Sitzungsberichte 166 Band 5 Abh. 1910 σελ. 83 καὶ 94.

1) Σάρδεων Στ′σελ. 111.—2) Le Quien τόμ. Α′ σελ. 1205—Mansi, τόμ. 17Α, 18Α σελ. 376.—3) Γ. Κεδρηνὸς τόμ. Β′σελ. 498.—4) Μ. Ι.Γ.: Ὁ Ἄθως σελ. 204—Εὐλογίου Κουρίλα Λαυριώτου: Ἱστορία τοῦ Ἀσκητισμοῦ τόμ. Α′ σελ. 88—Ν. Ἑλλην. τόμ. Δ′ σελ. 105—6.—Σ. Π. Λάμπρου, Ἐπετηρὶς Φιλ. Συλλόγου Παρνασσοῦ, τόμ. γ′ 1889 σελ. 130 κλ.—5) Acta τόμ. Α′ σελ. 325.—6) Αὐτ. σελ. 331—7) Ὁμ. σελ. 438, 508, 510.—8) Ὁμ. Acta 508, 510.—9) Ὁμ. σελ. 501.—10) Αὐτ. τόμ. Β′ σελ. 38—39.

ἄλλα μὲν πολλά, τὸ δὲ πρῶτον καὶ μέγιστον, ὅτι δι' αἰτίας τινὰς περιορισθεὶς ὁρισμῷ τοῦ κρατίστου καὶ ἁγίου μου αὐτοκράτορος εἰς τὸν πύργον τῶν Πόρων, εἶτα ἐκεῖθεν φυγὼν οὔτε εἰς τὴν ἁγίαν βασιλείαν αὐτοῦ ἠθέλησεν ἀναδραμεῖν καὶ ζητῆσαι βοήθειαν οὔτε εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα μάλιστα καὶ τὴν ἱερὰν σύνοδον, ἀλλ' εἰς τοὺς Τούρκους ἀναδραμὼν καὶ δύναμιν λαβὼν ἐκεῖθεν μετ' ἐξουσίας τυραννικῆς ἐπελάβετο τῆς ἐκκλησίας Περιθεωρίου, καὶ ταῦτα γραψάσης ἐκεῖ πρότερον τῆς ἡμῶν μετριότητος, μὴ ὅλως τοῦτον προσδέξασθαι τοὺς ἐκεῖ Χριστιανούς, ὡς εἰς τοὺς Τούρκους παραγενόμενον, οὐ μήν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἀνατολῇ ὄντι καὶ κατὰ τὸ Περιθεώριον γενομένῳ καὶ δὶς καὶ τρὶς ἔγραψεν αὐτῷ, ἵνα ἐλθὼν ἐνταῦθα κριθῇ συνοδικῶς, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ὅλως· καὶ ὅτι μετὰ τῶν Τούρκων ἐποίησε συμφωνίαν, ἵνα ὅσα ἂν προσφύγωσιν αἰχμάλωτα εἰς τὸ Περιθεώριον, παραδιδῷ ταῦτα αὐτὸς πρὸς τοὺς Τούρκους, ὃ καὶ ἐποίησε πολλάκις κατὰ τὴν συμφωνίαν αὐτοῦ, τὰ μὲν οὖν ἄλλα τῶν κατηγορημάτων αὐτοῦ ἐξετάσεως δεόμενα καὶ τοῦ αὐτὸν ἐκεῖνον παρεῖναι δεῖν καὶ ἀπολογεῖσθαι, οὐκ ἔδοξαν ἰσχυρὰ συνοδικῶς τῇ ἡμῶν μετριότητι, ἐπεὶ δὲ οἱ ἱεροὶ κανόνες διαγορεύουσιν οὑτωσὶ κατὰ ῥῆμα „εἴ τις ἐπίσκοπος κοσμικοῖς ἄρχουσι χρησάμενος δι' αὐτῶν ἐγκρατὴς ἐκκλησίας γένοιτο καθαιρείσθω καὶ ἀφοριζέσθω„ οὗτος δὲ οὐχ' ἁπλῶς κοσμικοῖς ἄρχουσι χρησάμενος τοῖς χριστιανοῖς, ἀλλὰ τοῖς ἀσεβέσι προσφοιτήσας καὶ δύναμιν ἐκεῖθεν λαβὼν ἐπελάβετο τῆς ἐκκλησίας ὡς πᾶσιν ἐστὶν ἀνωμολογημένον καὶ γνώριμον καὶ οὐ δεῖται παραστάσεως ἢ ἀποδείξεως, φανερῶς γὰρ ἔλεγεν ἐκεῖνος ἐνώπιον πάντων, τοὺς Τούρκους ἔχειν καὶ βασιλεῖς καὶ πατριάρχας καὶ προστάτας ἰδίους, ὡς καὶ τὸ ἔργον ἔδειξε τοῖς λόγοις συμμαρτυροῦν, οὐδὲ αὐτοῦ δυναμένου τοῦτο ἀρνήσασθαι διεγνώσθη καὶ ἀπεφάνθη παρὰ πάσης τῆς θείας καὶ ἱερᾶς συνόδου, ἐπιψηφισαμένης καὶ βεβαιωσαμένης τοῦτο καὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος, καὶ ἀπόντα τοῦτον καθῃρημένον εἶναι διὰ βίου παντὸς καὶ τέλεον ἀποκεκομμένον τοῦ ἱεροῦ καταλόγου καὶ τοῦ τῶν ἀρχιερέων χοροῦ· εἰ δὲ καὶ ἔτι περιπατεῖ πλανώμενος μετὰ Τούρκων καὶ ἀφωρισμένον εἶναι, ἕως ἂν ἐλθὼν ἐνταῦθα καὶ τὴν προσήκουσαν ἐπιμέλειαν καὶ μετάνοιαν ἐνδειξάμενος ἐν μοναστηρίῳ ὡς ἰδιώτης καθήσῃ, τὸν θεὸν παρακαλῶν ὑπὲρ ὧν ἔπταισεν τούτου γὰρ χάριν ἐγένετο καὶ ἡ παροῦσα παρασημείωσις ὑπογραφεῖσα παρά τε τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ τῆς θείας συνόδου δι' ἀσφάλειαν.

1 *Εὐσέβιος* [2]) Περγάμου, μὲ σημείωσιν ὅτι ἡ Πέργαμος εὑρίσκετο εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Θράκης, μεταξὺ Τοπυρίδος καὶ Τραϊανουπόλεως.

LXVIII. ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

Παρὰ τὰ ἀρχαῖα Ἄβδηρα, λεγομένη καὶ Ἀναστασιούπολις.

Κατὰ τὸν μητροπ. Σάρδεων), ἡ μητρόπολις Περιθεωρίου ὀλιγάνθρωπος καταστᾶσα συνηνώθη τῇ ὀλιγανθρώπῳ ὡσαύτως ἢ καὶ πατριαρχικῇ ἐξαρχίᾳ Ξάνθης, ἀποτελέσασα ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος τὴν ἡνωμένην ἐπαρχίαν Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου.

1 *Ἰάκωβος* 879 [2])
2 *Ἀνώνυμος* 1032 [3])
3 *Θεοφάνης* περὶ τὰ μέσα τοῦ ΙΔ' αἰῶνος ἔζη ὁ προηγούμενος τῆς τοῦ Βατοπεδίου μονῆς, ὁ μετὰ ταῦτα μητροπ. Περιθεωρίου γράψας τὸν βίον τοῦ ὁσίου Μαξίμου τοῦ Καψοκαλύβη [4])

Τῷ 1353 Δεκέμβρ. ἡ σύνοδος δίδει τῷ μητροπ. Τραϊανουπόλεως ἐπιδόσεως λόγῳ ἐφ' ὅρου ζωῆς τὴν χηρεύουσαν ἐκκλησίαν Περιθεωρίου [5]). Τῷ 1354 Μαρτ., ὁ πατρ. Κάλλιστος συμβουλεύει τὸν λαὸν Περιθεωρίου νὰ ὑπακούῃ εἰς τὸν μητροπ. Τραϊανουπόλεως [6])

4 *Δωρόθεος* 1355 ἐν συνοδικῇ πράξει «ὁ Περιθεωρίου μητροπολίτης καὶ ὑπέρτιμος Δωρόθεος» [7]). Εἰς τὸν μητροπολ. Περιθεωρίου δίδεται καὶ ἡ Τένεδος [8]). Καὶ τῷ 1367 σημειοῦται παρὼν εἰς συνοδικὰς πράξεις καὶ ὁ Περιθεωρίου ἄνευ μνείας τοῦ ὀνόματος [9]). Πατριαρχικὸν γράμμα τοῦ πατρ. Νείλου τῇ 23 Νοεμβρίου 1381 ἀναφέρει [10]) «. . . ἐλαλήθησαν αἰτιάματα κατὰ τοῦ μητροπολίτου Περιθεωρίου, κῦρ Δωροθέου, καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

---

2) Alfred L. Feder (S. J.): Studien zum Hilarius f. Poitiers. Bischofsnamen u. Bischofssitze bei Hilarius, Kais. Akademie der Wiss. in Wien. Philosophisch-Historische Klasse Sitzungsberichte 166 Band 5 Abh. 1910 σελ. 83 καὶ 94.

1) Σάρδεων Στ'σελ. 111.—2) Le Quien τόμ. Α' σελ. 1205—Mansi, τόμ. 17Α, 18Α σελ. 376.—3) Γ. Κεδρηνὸς τόμ. Β' σελ. 498.—4) Μ. Ι.Γ.: Ὁ Ἄθως σελ. 204—Εὐλογίου Κουρίλα Λαυριώτου: Ἱστορία τοῦ Ἀσκητισμοῦ τόμ. Α' σελ. 88—Ν. Ἑλλην. τόμ. Δ' σελ. 105—6.—Σ. Π. Λάμπρου, Ἐπετηρὶς Φιλ. Συλλόγου Παρνασσοῦ, τόμ. γ' 1889 σελ. 130 κλ.—5) Acta τόμ. Α' σελ. 325.—6) Αὐτ. σελ. 331—7) Ὁμ. σελ. 433, 508, 510.—8) Ὁμ. σελ. 508, 510.—9) Ὁμ. σελ. 501.—10) Αὐτ. τόμ. Β' σελ. 38—39.

ἄλλα μὲν πολλά, τὸ δὲ πρῶτον καὶ μέγιστον, ὅτι δι' αἰτίας τινὰς περιορισθεὶς ὁρισμῷ τοῦ κρατίστου καὶ ἁγίου μου αὐτοκράτορος εἰς τὸν πύργον τῶν Πόρων, εἶτα ἐκεῖθεν φυγὼν οὔτε εἰς τὴν ἁγίαν βασιλείαν αὐτοῦ ἠθέλησεν ἀναδραμεῖν καὶ ζητῆσαι βοήθειαν οὔτε εἰς τὴν ἡμῶν μετριότητα μάλιστα καὶ τὴν ἱερὰν σύνοδον, ἀλλ' εἰς τοὺς Τούρκους ἀναδραμὼν καὶ δύναμιν λαβὼν ἐκεῖθεν μετ' ἐξουσίας τυραννικῆς ἐπελάβετο τῆς ἐκκλησίας Περιθεωρίου, καὶ ταῦτα γραψάσης ἐκεῖ πρότερον τῆς ἡμῶν μετριότητος, μὴ ὅλως τοῦτον προσδέξασθαι τοὺς ἐκεῖ Χριστιανούς, ὡς εἰς τοὺς Τούρκους παραγενόμενον, οὐ μήν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἀνατολῇ ὄντι καὶ κατὰ τὸ Περιθεώριον γενομένῳ καὶ δὶς καὶ τρὶς ἔγραψεν αὐτῷ, ἵνα ἐλθὼν ἐνταῦθα κριθῇ συνοδικῶς, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ὅλως· καὶ ὅτι μετὰ τῶν Τούρκων ἐποίησε συμφωνίαν, ἵνα ὅσα ἂν προσφύγωσιν αἰχμάλωτα εἰς τὸ Περιθεώριον, παραδιδῷ ταῦτα αὐτὸς πρὸς τοὺς Τούρκους, ὃ καὶ ἐποίησε πολλάκις κατὰ τὴν συμφωνίαν αὐτοῦ, τὰ μὲν οὖν ἄλλα τῶν κατηγορημάτων αὐτοῦ ἐξετάσεως δεόμενα καὶ τοῦ αὐτὸν ἐκεῖνον παρεῖναι δεῖν καὶ ἀπολογεῖσθαι, οὐκ ἔδοξαν ἰσχυρὰ συνοδικῶς τῇ ἡμῶν μετριότητι, ἐπεὶ δὲ οἱ ἱεροὶ κανόνες διαγορεύουσιν οὑτωσὶ κατὰ ῥῆμα „εἴ τις ἐπίσκοπος κοσμικοῖς ἄρχουσι χρησάμενος δι' αὐτῶν ἐγκρατὴς ἐκκλησίας γένοιτο καθαιρείσθω καὶ ἀφοριζέσθω„ οὗτος δὲ οὐχ' ἁπλῶς κοσμικοῖς ἄρχουσι χρησάμενος τοῖς χριστιανοῖς, ἀλλὰ τοῖς ἀσεβέσι προσφοιτήσας καὶ δύναμιν ἐκεῖθεν λαβὼν ἐπελάβετο τῆς ἐκκλησίας ὡς πᾶσιν ἐστὶν ἀνωμολογημένον καὶ γνώριμον καὶ οὐ δεῖται παραστάσεως ἢ ἀποδείξεως, φανερῶς γὰρ ἔλεγεν ἐκεῖνος ἐνώπιον πάντων, τοὺς Τούρκους ἔχειν καὶ βασιλεῖς καὶ πατριάρχας καὶ προστάτας ἰδίους, ὡς καὶ τὸ ἔργον ἔδειξε τοῖς λόγοις συμμαρτυροῦν, οὐδὲ αὐτοῦ δυναμένου τοῦτο ἀρνήσασθαι διεγνώσθη καὶ ἀπεφάνθη παρὰ πάσης τῆς θείας καὶ ἱερᾶς συνόδου, ἐπιψηφισαμένης καὶ βεβαιωσαμένης τοῦτο καὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος, καὶ ἀπόντα τοῦτον καθῃρημένον εἶναι διὰ βίου παντὸς καὶ τέλεον ἀποκεκομμένον τοῦ ἱεροῦ καταλόγου καὶ τοῦ τῶν ἀρχιερέων χοροῦ· εἰ δὲ καὶ ἔτι περιπατεῖ πλανώμενος μετὰ Τούρκων καὶ ἀφωρισμένον εἶναι, ἕως ἂν ἐλθὼν ἐνταῦθα καὶ τὴν προσήκουσαν ἐπιμέλειαν καὶ μετάνοιαν ἐνδειξάμενος ἐν μοναστηρίῳ ὡς ἰδιώτης καθήσῃ, τὸν θεὸν παρακαλῶν ὑπὲρ ὧν ἔπταισεν τούτου γὰρ χάριν ἐγένετο καὶ ἡ παροῦσα παρασημείωσις ὑπογραφεῖσα παρά τε τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ τῆς θείας συνόδου δι' ἀσφάλειαν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ